

ਐਤਵਾਰ, 19 ਜਨਵਰੀ, 2025
6 ਮਾਘ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 556
ਬਿਕਰਮੀ 2081
ਜਿਲਦ/VOL. : 73
ਅੰਕ/NO. : 230

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ’ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ) 0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ 0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰ) 0181-5097305
ਗੋਪੀਗੁਰੂ ਕੁਮਾਰ 0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ 0181-5133160

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 19 JANUARY, 2025

ਜਲੰਧਰ nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57 E-mail : nawanzamana@gmail.com www.nawanzamana.in ਸਫ਼ੇ : 10+6

ਏਕਤਾ ਵੱਲ ਕਦਮ ਹੋਰ ਵਧੇ

ਪਾਤੜਾਂ (ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਬਣਵਾਲਾ) ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਬਾਰਡਰ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਮੰਦੋਲਨ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਐੱਸ ਕੇ ਐੱਮ) ਐੱਸ ਕੇ ਐੱਮ (ਗੈਰ ਸਿਆਸੀ) ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਿੰਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤੜਾਂ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਗੂ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਛੇ ਮੈਂਬਰੀ ਡਾਕਟਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ, ਜਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾ, ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕੋਰਲਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਵਾਲ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦਰਸ਼ਨਪਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲਗੜ, ਭੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੇਠੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ ਸਿਆਸੀ) ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਦੇ ਭੰਡਾ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਲਖ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੂਲ, ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਵਾਲ, ਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਰਾਜੂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਗੜੀ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਮਰਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਏਕਤਾ ਦੇ ਹਾਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਟਰ ਦੇਣ ਅਤੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦੋਨਾਂ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਟੈਕਟਰ ਮਾਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੋਰਚਿਆਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਦੋਵਾਂ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

2 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, 3 ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ

ਪਟਿਆਲਾ. (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ) : ਦਿੱਲੀ-ਸੰਗਰੂਰ ਕੋਮੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਪਾਤੜਾਂ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਦੁਆਲੇ ਕਲਾਂ ਨੇੜੇ ਸੁੱਕਵਾਰ ਦੇ ਗਾੜ ਵਰਨਾ ਕਾਰ ਡਿਵਾਈਡਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਪਲਟਣ ਕਾਰਨ 2 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ 3 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਦੇ ਦਸਤੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਾੜ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਵਜੇ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿੜ੍ਹੇ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਖਲ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਐਸ਼ਲ ਗਰਗ (23) ਤੇ ਅਤੁਲ (27) ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਗਰਗ ਅਤੇ ਸਾਹਿਲ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।

ਬੱਸ-ਬਾਈਕ ਟੱਕਰ 'ਚ ਭਲਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਧਾਰੀਵਾਲ. (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)-ਸਰੂਲ ਬੱਸ ਅਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਟੀ ਟੱਕਰ 'ਚ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (43) ਪੁੱਤਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ ਵਾਸੀਆਨ ਬੱਬੋਹਾਲੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਬੇਟਾ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਮਕ ਭਲਵਾਨ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਹਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਬੱਬੋਹਾਲੀ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਮਾਨ ਚੋਖੜਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਤਿੱਬੜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਕਾਰਨੂੰਵਾਨ ਸਾਇਡ ਤੋਂ ਸਰੂਲ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰ ਨੇ ਬੱਸ ਨੂੰ ਸਰੂਲ ਵੱਲ ਮੌੜਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬੱਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਰ ਨਾਲ ਜਾ ਵੱਜਾ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਇਲਾਜ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਣਾ ਤਿੱਬੜ ਨੇ ਸਰੂਲ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਧਰਲੇ 65 ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਲਾਹੌਰ ਪੁੱਜੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ 19 ਤੋਂ 21 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 34ਵੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ 65 ਮੈਂਬਰੀ ਵਰਦ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਵਾਗਗ-ਅਟਾਰੀ ਸਰਹੱਦ ਰਸਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਰਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਜ਼ੀਰ ਖੁਬ ਜਮਾਨ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉੱਪਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਰਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਚੈਪਟਰ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸਹਿਜਪੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਬਾਰਾ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਫੈਸਲਾਗੁਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਕਿਹਾ-ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਵਾਂਝੇ ਹਨ।

ਟਰੇਨੀ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਜਬਰ-ਜ਼ਨਾਹ ਤੇ ਕਤਲ 'ਚ ਸੰਜੇ ਰਾਏ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ, ਪਰ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਆਰ ਜੀ ਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ 9 ਅਗਸਤ ਨੂੰ 31 ਸਾਲਾ ਟਰੇਨੀ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜ਼ਨਾਹ ਅਤੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਿਆਲਦਾਹ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਅਨਿਰਥਾਨ ਦਾਸ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸੰਜੇ ਰਾਏ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਜ਼ਾ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਨੇ 120 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲੈ ਕੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਏ ਨੇ ਕੋਰਟ 'ਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਚੀਕ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੂਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਰਦ 'ਚ ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਹਿਜਪੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਕੁਲਚਰਨ ਲੌਚੀ ਦੇ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀਆਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੀ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨਵੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਵਰਦ 'ਚ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿਰਸਾ, ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਗੁਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ, ਜਗ ਬਹਾਦਰ ਗੋਇਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਪੰਜੀ ਬਾਈ, ਡੋਲੀ ਗੁਲਰੀਆ, ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਆਦਿ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸੂਬੀਇਸ਼ਮ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਹਨ। ਵਰਦ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਤੇ ਕਸੂਰ ਦਾ ਵੀ ਦੌਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ ਮਾਂ...

ਇਸਤੰਬੁਲ : ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਇਸਤੰਬੁਲ 'ਚ ਮਾਂ ਦੇ ਸੋਹ ਦਾ ਦਿਲਵੇਖਣਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਸੜਕ ਕੱਢੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕੁੱਤੀ ਆਪਣੇ ਬਿਮਾਰ ਪਿੱਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਲੀਨਿਕ ਪੁੱਜੀ। ਯੱਥੇ ਠੱਢ ਤੇ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੱਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਲੀਨਿਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਵੈਟਰਨਰੀ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਅਮੀਰ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਖਿਆ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਵੈਟਰਨਰੀਅਨ ਬਾਤੂਰਪ ਡੋਗਨ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਕੁੱਤੀ ਨੇ ਬੱਚਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮੁਹਰੇ ਡਰਾਪ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਮੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਤੀ ਹੈ। ਪਿੱਲੇ 'ਚ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਤੀ ਹੈ। ਸਟੈਥੋਸਕੋਪ ਨਾਲ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਧੜਕਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਸੜਕ ਕੱਢੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕੁੱਤੀ ਆਪਣੇ ਬਿਮਾਰ ਪਿੱਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਲੀਨਿਕ ਪੁੱਜੀ। ਯੱਥੇ ਠੱਢ ਤੇ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੱਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਲੀਨਿਕ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਵੈਟਰਨਰੀ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਅਮੀਰ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਖਿਆ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਵੈਟਰਨਰੀਅਨ ਬਾਤੂਰਪ ਡੋਗਨ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਕੁੱਤੀ ਨੇ ਬੱਚਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮੁਹਰੇ ਡਰਾਪ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਮੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਤੀ ਹੈ। ਪਿੱਲੇ 'ਚ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਤੀ ਹੈ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਏਕਾ ਹੋਇਆ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਫੇਰ ਸੁਣਿਆ, ਲੱਗੇ ਆ ਸਾਂਝ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਕਰਨ ਬੋਲੀ। ਜਿਹੜੇ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਗੋਲਦੀ ਨਹੀਂ, ਲੱਗੇ ਫਿਰ ਮੂਹਰੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਧਰਨ ਬੋਲੀ। ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵੀ ਜਾਣਗੇ ਈ, ਜਾਣਣ ਬਾਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੈ ਸਰਨ ਬੋਲੀ। ਨਹੀਂ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਝੇ, ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਹੈ ਜੀਵਣ ਤੇ ਮਰਨ ਬੋਲੀ। ਮੰਨੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪ ਪਹਿਲਾਂ, ਫਿਰ ਉਸ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੋਈ ਹੈ ਕਰੀ ਬੋਲੀ। ਲੜਿਆ ਡਾਢਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਉਹ ਬੜਾ ਲੋਕਾਂ, ਉਹ ਹੀ ਪੀੜ ਫਿਰ ਹੋਈ ਆ ਹਰੀ ਬੋਲੀ।

ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਪੌਲਿੰਗ ਅੱਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਚ ਐੱਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ) ਦੀ 19 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਚੋਣ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦੇ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 40 ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ 4 ਲੱਖ ਸਿੱਖ ਵੋਟਰ 164 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਟਕਸਾਲੀ ਦਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 2013-14 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐੱਚ ਐੱਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਸਮਪੁਰੀ ਅਤੇ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਦੇ ਧਿਆਨ 'ਚ ਵੱਡੇ ਗਵਾਹ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੈਨਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ 40 ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਦੋ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ਦਾਦੂਵਾਲ ਗੁਰੰਪ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਝੀਂਡਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਨਲਵੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ 'ਚ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੈਨਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ 40 ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਦੋ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ਦਾਦੂਵਾਲ ਗੁਰੰਪ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਝੀਂਡਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਨਲਵੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ 'ਚ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੈਨਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਈ ਜੀ ਜ਼ੈਦੀ ਤੇ 7 ਹੋਰ ਪੁਲਸਕਰਮੀ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਹਿਮਾਚਲ ਦੇ ਕੋਟਵਾਈ 'ਚ 2017 ਵਿੱਚ ਸ਼ਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦੇ ਗੋਰਗੇਪ ਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਚਾਰ ਪੁਲਸਕਰਮੀਆਂ ਦੀ ਪੁਲਸ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜੀ ਜ਼ੈਦੀ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 7 ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਵੇਲੇ ਦੇ ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਮਨੋਜ ਜ਼ੈਦੀ, ਐੱਸ ਆਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ ਆਈ ਦੀਪ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ, ਐੱਚ ਐੱਚ ਸੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਐੱਚ ਐੱਚ ਸੀ ਸੁਰਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਚ ਸੀ ਰਵੀ ਮੁਹੰਮਦ ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਨੀਤ ਸਟੇਟਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਐੱਸ ਪੀ ਡੀ ਭਬਲੂ ਉੱਗੜ ਨੇ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਰਟ ਸਜ਼ਾ 27 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਏਗੀ। 16 ਸਾਲਾ ਕੁੜੀ ਚਾਰ ਜੁਲਾਈ 2017 ਨੂੰ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜੰਗਲ 'ਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਪ ਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜ਼ੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

Punjab Land of
Unlimited
Opportunities

ਹੁਣ ਘਰ ਤੋਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਧੀਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ

205 ਨਵੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

10,000+ ਬੱਚੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ

“ ਸਕੂਲ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ, ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਰ ਬੱਚਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਬੱਚਾ ਮਿਲ ਕੇ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਏਗਾ। ”

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਦੇ ਵੱਟਸਐਪ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਕੰਮਟਰਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਂਡ ਲੇਬਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ 6 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਧਰਨੇ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਐਮ ਐਸ ਭਾਟੀਆ) ਕੰਮਟਰਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਂਡ ਲੇਬਰ ਯੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.) ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਹਿਦ ਕਰਨੇ ਲਈ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਚਾਅ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਏਟਕ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਮਨਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਸਾਬੀ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦ ਦੀ ਬਦਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਘੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕ ਖੋਦਣ ਦੀਆਂ ਕੋਈਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ

ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਕਿ ਯੋਗ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਣਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਬੇਲੋੜੇ ਇਤਿਹਾਸ ਲਗਾ ਕੇ ਕੰਮ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਕਾਰੀ ਲੋਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਿਖਤ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਬਣਦੀ ਵਜ਼ੀਫਾ ਰਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਜੇਮਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮਟਰਕਸ਼ਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਂਡ ਲੇਬਰ ਯੂਨੀਅਨ ਏਟਕ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ

ਵੱਲੋਂ ਭਰੇ ਗਏ ਵਜ਼ੀਫਾ ਵਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਇਤਿਹਾਸ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫਿਆਂ ਦੇ ਵਾਰਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਖੱਜਲ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਤ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 6 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਯੋਗ ਉਸਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੋਡ ਰੁਆਰਟਰਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਫ਼ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਧਰਨੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਫ਼ਤਰ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਾਰ ਤੋਂ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਟੱਕਰ 'ਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਲੜਕੇ ਦੀ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਵਿਰੋਧਪੂਰ (ਅੰਬਕ ਸ਼ਰਮਾ)-ਵਿਰੋਧਪੂਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੰਗੋ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਟੱਕਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਲੜਕੇ ਦੀ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਣਾ ਆਰਿਫ਼ ਕੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਪਿਲਾਵ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਬੰਗੋ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਜੀਪ ਸਿੰਘ (11) ਨਾਲ ਪੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਂਨੇ ਵੱਢ ਕੇ ਵਾਪਸ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਲੱਦ ਕੇ ਘਰ ਆ ਰਹੇ ਸੀ, ਜਦ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਿਰਨੀ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਾਰ ਸਵਿਫਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਚਾਲਕ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੋਂ ਲਾਪਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਾਰ ਲਿਆ ਕੇ ਜੈਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਜੈਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬਾਗੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਰੋਧਪੂਰ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਥੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਬਠਿੰਡਾ (ਪਰਵਿੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ ਪਨਚੱਸ/ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ 25/11 ਦੇ ਸੂਬਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਦੀਪ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ PRTC ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਟਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮਾਣ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 16 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਲੋਰੀਕਲ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਫ਼ਤਰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮਿਤੀ 6-7 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਮ ਦਾ ਕਾਰਣ ਪੁੱਛਿਆ। ਗਲਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣ ਯੋਗ ਯੋਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨੌਕਰਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆਂ ਤਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹੜਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪਾਰੈਂਟ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁੱਝਣ ਦਾ ਡਰਾਇਆ ਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਸੁੱਚ ਸ਼ਬਦਾ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਲੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ

ਤਿੱਠਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਲਕਾਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਰ ਕੇ ਹੜਤਾਲ ਜਾਂ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਕੇ ਹੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ। ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਸਾਡੀ ਮਨੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਗੋਟ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ, ਸਗੋਂ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਰੇਸ਼ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ 2014 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੁਝ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚੁਰ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀਆਂ ਵੰਡਣ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਸਿਸਟੀਮ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨੀ ਵੱਡੇ ਹੋ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੜਤਾਲਾਂ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕਾਰੀ ਡਰਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਰਕਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਘਰ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਡਰੂਕੇ ਸ਼ਾਣਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕੰਮ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ

ਬੰਸੀ ਪਠਾਣਾਂ/ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, (ਪੁੱਜੇ ਭਾਰਵਾਜ਼) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ 'ਸੰਪਰਕ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਗਿੱਲ ਵਾਰਮ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਹਿੱਤ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚਲੀ ਵਿੱਥ ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇ ਤੇ ਲੋਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਣ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਪਰ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਵੀ ਉਦੇਗ ਪਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਮੂਹੂਰ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਉੱਪਰ ਸ਼ਾਂਤ ਦਾ ਅਸਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਉੱਠਣਾ ਬੈਠਣਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐੱਸ ਐੱਚ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਨਸ਼ਾ ਪੀੜਤ ਨੌਜਵਾਨ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਪੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ

* ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣਾ ਬਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੂਰੀ (ਸੁਖਦੇਵ ਪੂਰੀ) ਪੂਰੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋਹਲਾ ਚਰਵਾਣਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਪੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਇਕੱਠਤਾ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਸਰਬੰਸਮਤੀ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਚੁਣੀ ਗਈ। ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣਾ ਨੂੰ ਸਰਬੰਸਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਕਮੇਟੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਮੰਡਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਘੁਮਣਾ, ਸਕੱਤਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਖ਼ਜ਼ਾਨਚੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪ੍ਰਭੂ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹਾ ਤੇ ਕਰਨਲ ਸਿੰਘ ਚੌਰੀ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਖ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੱਤਾ ਵਾਲੋ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇਜੀ, ਬਿੱਲੂ, ਕਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੌਰੀ, ਗੋਰਾ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਵੈਸੀ, ਦੀਪਾ ਰੋੜੇ ਵਾਲਾ, ਰਾਮ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਸੋਠੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਟੋਲ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੀਨਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਲਾ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ ਤੇ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਵਾ ਆਦਿ ਚੁਣੇ ਗਏ।

ਬਠਿੰਡਾ ਜੰਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕਾਸ਼ੀ ਬਨਾਰਸ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਲਈ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ, (ਦਰਬਨ ਜਿਲਦ)-ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰਦਿਵਾਸ ਜਨਮ ਉਤਸਵ ਯਾਤਰਾ ਵੇਲੇਫਰਮ ਕਮੇਟੀ (ਰਜਿ.) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰਦਿਵਾਸ ਜੀ ਦੇ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆ ਰਹੇ ਜਨਮ ਦਿਵਾੜੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਬਠਿੰਡਾ ਜੰਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕਾਸ਼ੀ ਬਨਾਰਸ ਲਈ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਨਸਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ, ਬਰਨਾਲਾ, ਪੂਰੀ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪਾਲ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਭਾਸ਼ਾਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦਿਆਲ ਦਾਸ ਸੋਢੀ ਤੇ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੌਕੇਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਖ਼ ਰਾਮ, ਅਵੀ, ਹਰਦਿਆਲ ਲੱਖੜ, ਟਣਜੀਤ, ਤਾਰਾ ਚੰਦ, ਮਹਿੰਤ ਕੁਮਾਰ ਲੱਖੜ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਘੂ-ਧਨ ਗਣਨਾ : ਡਾ. ਰਵੀਕਾਂਤ

ਮਾਨਸਾ (ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਟਾਣਾ)- ਪਘੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 21ਵੀਂ ਪਬੂਸ ਗਣਨਾ ਫਰਵਰੀ 2025 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ 52 ਗਿਣਤੀਕਾਰ ਅਤੇ 12 ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪਘੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਸ ਪਬੂਸ ਗਣਨਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਘੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਡਾ. ਪਰਮਦੀਪ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਰਵੀਕਾਂਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਸਾ ਪੰਚੂਚਸਾਟਕ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਰਵੀਕਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਘੂਸ ਗਣਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਗਣਨਾ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਾਨਸਾ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਘੂ, ਕੁੱਤੇ, ਮੁਕਾਬੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਨਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 54 ਹਜ਼ਾਰ ਪਘੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਘੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਗਿਣਤੀਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਘੂਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਾਨਸਾ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਸਲੀਮ, ਐਸ ਵੀ ਏ. ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਡਾ. ਗਣਪਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੌਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਨਿਰੰਗਾਂ ਦੇ ਭੋਜ 'ਚ ਤਿੰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ ਤੋਂ ਕਾਰ ਖੋਰੀ

ਬਠਿੰਡਾ (ਰਾਜੀਵ ਗੋਇਲ) 15 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੁਲੀਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਮ ਚੰਦ ਆਪਣੀ ਆਈ 10 ਕਾਰ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜਦੋਂ ਕਲੰਨੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ 'ਤੇ ਨਿਰੰਗਾਂ ਦੇ ਭੋਜ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਤਿੰਨ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਕਾਰ ਅੱਗੇ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਲਾ ਕੇ ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਤੇ ਬਰਫੀਆਂ ਦੀ ਨੱਕ 'ਤੇ ਕਾਰ ਖੋਰ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ ਤੇ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਬਹਿਰ ਦੇ ਬਰਨਾਲਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬਾਣਾ ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਸਮੇਤ ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਫੂਲ ਤੇ ਸੀ ਆਈ ਏ ਦੀ ਟੀਮ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਸ ਜਾਂਚ 'ਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਨੰਬਰ ਪਲੱਟਾਂ ਤੋਂ

ਉਕਤ ਲੁਟੇਰੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਭੱਜੇ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਉਦੇਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਖਸ਼ ਤੋਂ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਲਸ ਦੇ ਹੱਥ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਣਾ ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਦੀ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਚਾਰਕਿ ਦਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਾ ਆਉਣਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਗੁੱਸਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਪੁਰਾਣੇ ਯੂਧੀ ਬਿਹਾਰ ਵਰਗੇ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗਣਤੰਤਰ ਵਿਦਸ 'ਤੇ ਕੱਚੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਈਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਗੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਗੰਦਿਉ ਮੀਟਿੰਗ

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ (ਐਲਿਗਜੈਂਡਰ ਡਿਸੂਸਾ) -26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਗਣਤੰਤਰਤਾ ਵਿਦਸ ਤੋਂ ਨਹਿਰੂ ਮੋਟੇਰੀਆਂ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੋਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਾਈਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਗੰਦਿਉ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਣਤੰਤਰ ਵਿਦਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਭਾਈਕਾ ਕੱਚੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਦਸ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੰਗਵਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਕਾ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੌਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ

ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪਵਾਹੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੰਗਵਾਲ, ਡੀ ਐੱਚ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ, ਸ. ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਾਗਬਾਨੀ, ਐੱਕਸੈਕਟਿਵ ਹਿੰਦਿਦ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਨੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮਾਤਾ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਣ ਗਈ ਦੋ ਚੋਖੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ

ਬੁਢਲਾਡਾ, (ਅੰਬਕ ਲਾਕੜ) ਸਾਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਾਹਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਮਾਤਾ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ 74 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਸੋਢੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇਕੀ ਵਾਊਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸ਼ੋਕਰ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਨੇਕੀ ਵਾਊਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ, ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਤਾ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅੱਖੀ ਫਰਿਸ਼ਟਾ ਬਣ ਗਏ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਹਾਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਖੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨੌਕ ਉਪਾਰਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਉੱਪਰੰਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨ ਉਪਰੰਤ ਅੱਖਾਂ ਦਾਨ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਇਹ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪੈਦਲਪਾਈਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਉਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 8760371000 ਅਤੇ 8558971000 ਉੱਤੇ ਸੰਪਰਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨੇਕੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

40 ਮੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾ (ਲਵਲੀ ਮਾਛੀਕੋ)-ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਤਖਤਪੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਾਮੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੱਥੇ ਮੌਕੇ 40 ਮੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਬੰਧਕ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 780ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਖਤਪੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਸੀਵਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸੁਮੋਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਖਤਪੁਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੁਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਨੇਜਰ ਇਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਖਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਿਚਰਾਣੀ ਦੀ ਢਾਢ 'ਤੇ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ 40 ਮੁਕਤਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮ

ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਡੋਲ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਬੇਦਾਵਾ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਚੂਨਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੇਜਰ ਇਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਖਨ ਨੇ

ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੱਥੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਨਤਮਸ਼ਕ ਹੋਣ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ 100 ਖੂਨਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਤਮਾਨ ਹੇਠ ਲੋਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇ: ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਮਿੱਤਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਖੂਨ ਲੋੜਵੰਦ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਤਖਤਪੁਰਾ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲ

ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਖੇ 31 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਸੁਭ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਮਾਨਵ ਜਾਂ ਹਰੇ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਹੀਨੇ ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਸੋਨਾ ਬਿਦ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਏਡਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਏਡਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਮਨੋਮੱਤੀ ਵੱਖਰੇ ਹੋਏ ਵਾਹਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਿਫਲੈਕਟਰ ਟੋਪਾਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਹਿਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਏਡਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖੀ ਵਿਦਿਆਲਗ ਵਿਖੇ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾ ਸਮਾਜਿਕਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਹਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ

ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਰੀ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁਗਤਾਈ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਟਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਨ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਏ.ਡੀ. ਟੀ. ਓ. ਪ੍ਰਦੀਪ ਮਹਿੰਦਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਹੀਨੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਟਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾ ਸਮਾਜਿਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ, ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਪੁਲਸ ਤਹਿਤ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਰੋਕਣ ਸਬੰਧੀ ਟਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਟਰੇਫਿਕ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਹਿਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਾਇਆ

ਪੁਰੀ, (ਰਾਜਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਭਾਰਤ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਐਕਸ਼ਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਏ.ਐਸ. ਆਈ. ਹਦਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਰੀ ਜਨਮਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਖੇ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਹਿਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ, ਆਡਰਜ਼ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਹੀਕਲ ਨਾਲ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਲੇਬੀਅਨ ਵੱਡੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ, ਲੋਨ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਬਾਰੇ, ਪ੍ਰੋਬਰ ਹਾਥ ਫੜਣ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਹਾਰੀ ਸਕਰਿਨਿਟੀ ਨਸ਼ਟ ਪਲੇਟ ਲਗਾਉਣ, ਦੋ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ 'ਤੇ ਹੇਲਮਟ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ, ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਹੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਖੱਬੇ-ਸੱਜੇ ਮੁੜਨ ਵੇਲੇ ਇੰਡੀਕੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ, ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਜਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਹਨ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਬਾਰੇ, ਬੁਲੰਟ ਮੋਟਰਗਾਇਡ ਨੂੰ ਪਟਾਕੇ ਨਾ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਮੋਡੀਫਾਈ ਨਾ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਨ ਬਿਨ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀ : ਅਮਨੀਤ ਕੌੜਲ

ਬਠਿੰਡਾ, (ਪਰਵਿੰਦਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਮੁੱਟੀ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਮਨੀਤ ਕੌੜਲ (ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ.) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪਡੇਟ ਰੱਖਣ, ਟ੍ਰੇਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਸਿੱਧੇਵਾਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ। ਇਸ

ਡੀ ਸੀ ਨੇ ਦਿਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ) ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦਿਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਿੰਡ ਵਾਈਲਡ ਲਿਸਟ ਕਰਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਦਿਹਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਨੁਪਿਤਾ ਜੰਗ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਘਰ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਾਰਾ ਜਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਹਰ ਘਰ 'ਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਚਾਲੂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਠੋਸ ਤੇ ਤਰਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਵਾਏ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਫਿੱਲ ਮੱਠ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਬਹਾਦਰ ਯੋਧਾ ਕਾਮਰੇਡ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਗੋਂਕੇ ਬੀ.ਡੀ. 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਕਈ ਔਰਿਠਾ ਨਹੀਂ, ਕਦੇ ਬੱਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲ ਕੇ 'ਬਾ' ਬਾ' ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਪਕੜੀਏ ਸਿਰ ਦੀਏ ਬਾ' ਨਾ ਛੱਡੀਏ। ਕਿਹੜੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲਾਈ ਦੇਸਤੀ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤੱਕ ਤੱਕ ਨਿਭਾਈ। ਜਿਹੜਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਅੰਨਤਰਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ। ਮੇਰਾ ਕਾਮਰੇਡ ਨਾਗੋਂਕੇ ਨਾਲ 45 ਸਾਲ ਵਾਹ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਮਾਰਚ 1937 ਨੂੰ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਨਾਗੋਂਕੇ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂਮ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂਮ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਉਰਵ ਕਮ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਸਾਧਾਵਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਾਲ 1903 ਵਿਚ ਡਿਮਾਨਿਕ ਪਲੇਗ ਦੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 9 ਪਰਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਬਾਪ ਹੀ ਬਚਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਉਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਦਾਦੀ ਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਈ। ਬਾਪ ਨੂੰ ਡਾ. ਬਲਬੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਯਤੀਮਖਾਨੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਤਬਲਾ ਅਤੇ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮਾਹਰ ਸਨ। ਮਹੀਰ ਉਮਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਯਤੀਮਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸਨ। ਡਾਈ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ, ਜਿਹੜੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਰਾਗੀ ਬਣੇ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸ਼ਾਗਿਰਦ ਸਨ। ਇੰਗੋ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਗੋਂਕੇ ਨੇ ਜੰਗੀ, ਵਾਜਾ ਵਜਾਉਣਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ 1945 ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਲਾਰਡ ਐਂਡਰਿਊਸ ਆਏ, ਉਸ ਦੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਲਤ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਇਹ ਗੰਗਾਨਗਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਚਲੇ ਗਏ ਕਿ ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਹੋਇਆ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ। 1947 ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਫਾਜ਼ਾ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਇਦਾ ਗੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਵਿਚ ਯਤੀਮਖਾਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮੁੜ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਫਿਰ ਮੁੜ ਕੇ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਾਗੋਂਕੇ ਵਿਖੇ ਆ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ 3 ਸਾਲ ਗਰੀਬ ਪੱਤਣ ਤੋਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵੱਲ ਜਾਦੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ 7 ਸਾਲ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਲ ਸਬਜ਼ੀ ਵੀ ਵੇਚੀ ਅਤੇ ਮਨਿਆਰੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੇਚ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਦਾ ਮਘਦਾ ਸੂਰਜ ਕਾਮਰੇਡ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਗੋਂਕੇ

ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸੁਭਾ ਕੌਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਏ। 1972 ਵਿਚ ਤੇਨਾਲੀ (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਲਏ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ।

12 ਸਤੰਬਰ 1974 ਨੂੰ ਉਜਰਤਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਖਾਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਦੁਆਰੇ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਾਦੀ ਖ਼ਲਾਅ ਦੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ, ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ, ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਜੀਤੋ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਪਠਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 22 ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਵੱਟਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਕੌਮ ਦੀ ਪੇਟਵੀ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਗੋਂਕੇ, ਪ੍ਰਦਾਣ ਸਿੰਘ ਟੇਡੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ, ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੇਤਨਪੁਰੀ ਆਦਿ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਵਾਈਆਂ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਭਾਗ ਸਭਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੀ. ਕੇ. ਕੌਰੀਅਨ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਡੇਰਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਰੁਝੜ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਉਚੇਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਜੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। 1977 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਹਲਕਾ ਖੁਬਰ ਵਿਧਾਨ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਅਮੀਬਲੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰ ਗਏ। 1978 ਵਿਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਬਠਿੰਡਾ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਾਪ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਗੁਰਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਕ ਗੁਰਦਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 1978 ਵਿਚ ਮਾਸਕੋ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਫਿਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ। 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1984 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੌਜੇਡ 'ਤੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਹਿਤਗਰਦ ਨੇ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਦੱਦ ਖ਼ੂਬੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਇਕਦਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਯਮਨਾ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਚਲੇ ਗਏ। ਪਰੰਤੂ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ 13 ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਲਾਹਾਬਾਦ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਮੌਕੇ ਸਿਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਹਰਬਜਨ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤਵਾਦੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜਿਸਮ ਤਾਂ ਵੱਢ ਗਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਦਿ੍ਯਤਾ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਕੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

ਕਾਮਰੇਡ ਨਾਗੋਂਕੇ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਵਾਸਤਾ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗਵੇਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਡੱਢ ਦੀ ਮਦਦ ਵਧੇਰੇ ਕਿਸਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਨਾਗਰਿਕ ਹਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਵਾਪ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਯਥਾ ਪਤਨੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਔਰਤਵਾਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਸ਼ਿਆ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਲਾਜ ਪੱਖ ਕੋਈ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ। ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਮੌਜ਼ਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗੇਰੇ ਸਨ।

ਸੰਯੁਕਤ ਹੀ ਕਾਰਜਕ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਗੋਂਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਕ ਮੁੱਖ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਦਲੇਰ, ਲੋਪਸ਼ਯ ਅਤੇ ਨਿਯਤਕ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੇਵੀ ਕੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮੌਜ਼ਾ ਉਤਾਰਾਉਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਡਾਢੇ ਟਿਕਾਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਗਏ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸੁਨਾਮ ਅਜੇ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਹਿਰ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਦਾ ਮਘਦਾ ਸੂਰਜ ਅਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਵਾਹ ਲਾਏਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਹਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਏ ਗੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਏਗੇ।

—ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਗੋਰੀਆ, ਮੋਬਾਇਲ : 94638-09002

ਮੌਜੇਵਾਲਾ 'ਚ ਕਿਸਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ

ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ (ਅੰਗੜਾ) - ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਦਸਰ ਮੋਗਾ ਡਾਕਟਰ ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਦਸਰ ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਦਸਰ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੇਵਾਲਾ ਵਿਖੇ

ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀਮ ਹੋਈ ਲਾਚਾਰ, ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ : ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੋਮ

ਮੋਗਾ, (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ) ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀਮ ਰਜਿ. ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੋਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮੋਗਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਦਾ ਸਟਿੰਗ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਲਾਈਵ ਕੈਮਰੇ 'ਚ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਪੱਕੇ ਸਬੂਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਦਾ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਾਲਣਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਲੈ ਕੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਵੀ ਗਏ ਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਰੱਗ ਇੰਪੋਕਟਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਰੋਡ ਕਰਨੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਫੜਨਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਸੀ ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ ਦੁਕਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਰੱਗ ਇੰਪੋਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ

ਦਿਵਾਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਸੰਬੰਧੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ

ਦਿਲਾਵਾ ਜੀ. ਐਚ. ਜੀ. ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸਿੱਧਾਂ ਖੁਰਦ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਐਨਸੀਸੀ ਤੇ ਗਰਲ ਗਾਈਡ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲੀਡ ਕਰਨਗੇ, ਐਸਓਈ ਸਕੂਲ ਜਗਰਾਉਂ ਦੀ ਬੀ.ਡੀ. ਨਾਲ ਬਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੈਂਡ ਫੜ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਰਿਹਾਜ਼ਾਂ 22, 23 ਅਤੇ ਵਾਈਚੀਨ ਰਿਹਾਜ਼ 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਲੀ ਸਮਾਰੋਹ 2 ਨੂੰ, 3 ਨੂੰ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ

ਜਗਰਾਉਂ, (ਸਿੱਧੀ ਅੰਗੜਾ) ਜਗਰਾਉਂ ਵਿਖੇ ਜੈ ਮਾਂ ਸਮਾਜਵਤੀ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲਾਨਾ 14ਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਪੁਸ਼ਟ ਤੇ ਜਾਗਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਸਮਾਗਮ 2 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਾਤਮ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਬਿਨੈਸਟ ਚੌਧਰੀ ਤੇ ਪੰਪੂ ਬੀਕੇ ਜੈ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਨਿਉ ਜਲੰਧਰ ਕਲੱਬ ਵਿਖੇ ਮਾਂ ਸਮਾਜਵਤੀ ਜੀ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਪੂਰਾ ਅਰਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਡੱਬਰਾ ਦਾ ਆਰਾਜ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ 9 ਵਜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਗਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਾਗਰਣ ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹੇ, ਵਿੱਕੀ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਲਕਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਭਜਨ ਗਾਇਕ ਭਜਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਛੇਡਣਗੇ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਇਹ ਭਜਨ ਗਾਇਕ ਮਾਂ ਸਮਾਜਵਤੀ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਨਗੇ। 3 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਨਿਉ ਜਲੰਧਰ ਕਲੱਬ ਵਿਖੇ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਹਵਨ ਕੀਤੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਗੂਤੀਆਂ ਪਾਉਣਗੇ। ਦੁਪਹਿਰ 4 ਵਜੇ ਮੁਰਤੀ ਵਿਸ਼ਰਜਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨੰਨੂੰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਟਰੈਕ ਸੂਟ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਐਲੀਗਜੈਂਡਰ ਡਿਸੂਆ) -ਬਿੱਚਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਡਰਿੱਫ ਸੁਨਹਿਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਨੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਾਸ ਕਾਰਕੇ ਖੇ-ਖੇ 25 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਸੂਟ ਵੱਡਣ ਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੁੱਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨੰਨੂੰ ਖਿਡਾਰੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾਸੂਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਲਕੜੇ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵੀ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ 37 ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਖੇ-ਖੇ ਚ ਕੈਪ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ 2023-24 ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਨਤੀਜਾ ਵੀ ਜਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਢਿੱਲੋਂ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ 40 ਸਾਲਾ ਨਰਕ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਸੰਧਵਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਪੰਨਵਾਦ

ਢਿੱਲੋਂ ਕਲੋਨੀ/ਕੋਟਕਪੂਰਾ (ਐਲੀਗਜੈਂਡਰ ਡਿਸੂਆ) ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਅਥਾਵਾ 40 ਸਾਲ ਦੇ ਅਠਸੇ ਅੰਦਰ ਅਨੰਕਾਂ ਫੋਟੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈਆਂ, ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਬਠਿੰਡਾ ਸਭਾ 'ਤੇ ਸ਼ਬਿਤ ਢਿੱਲੋਂ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੱਕ ਨਾ ਸਮਝੀ। ਮੁੱਢਲਾ ਵਿਕਾਸ ਕਮੇਟੀ ਢਿੱਲੋਂ ਕਲੋਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਗੂਦੇਵਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਖੀਏ ਦੁਇਆਂ ਬੁਜੀਏ-ਬਦਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੱਡ ਕੇ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਸਪੀਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ 40 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਢਿੱਲੋਂ ਕਲੋਨੀ ਸਪੀਕਰ ਸੰਧਵਾਂ ਦੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭਲਕ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ ਮੈਂਬਰਗ੍ਰਿਪ ਮੁਹਿੰਮ : ਸੰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਨੀ ਗਿੱਲ

ਮੋਗਾ, (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 20 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰਗ੍ਰਿਪ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ ਤੇ 25 ਲੱਖ ਮੈਂਬਰ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਲਕਾ ਮੋਗਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਜ ਸੰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਨੀ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਰਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਡਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮੈਂਬਰਗ੍ਰਿਪ ਮੁਹਿੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਸੰਧਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ, ਪਰ ਆਡਰਜ਼ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਬਜਰਵਰ ਇਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਬਜਰਵਰਾਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਸੈਸ਼ਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੂ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਨੀ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਧੇਵਾਰੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਢਿੱਲੀ ਭੇਡੇ ਲਗਾ ਲਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਜ਼ਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਢਿੱਲੀ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਢਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੰਜ ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹਿੰਗੇ, ਜਦਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਹੋਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਭਗਤ ਰਮਲਿਆਂ ਦੀ ਬੜੀ ਲੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਚਿੰਤਾਤਰਨਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਖਰੜੇ ਤੇ ਚਰਚਾ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਸੱਦਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

<

ਮੋੜ ਕੱਟਦਿਆਂ ਓਵਰਲੋਡ ਟਰੱਕ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ

ਕਾਦੀਆਂ (ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ) ਸਥਾਨਕ ਹਜ਼ਾਰਾ ਰੋਡ ਕਾਦੀਆਂ ਵਿਖੇ ਮੋੜ ਕੱਟਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਓਵਰਲੋਡ ਟਰੱਕ ਦੇ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਰਜ਼ਾਦਾ ਰੋਡ ਵਾਲੀ ਸਾਈਡ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਜ਼ਾਦਾ ਰੋਡ ਤੋਂ ਵਰਿਆਂ ਮੋੜ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਉਸਦਾ ਟਰੱਕ ਬਕਾਬੂ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਓਵਰਲੋਡ ਟਰੱਕ ਦੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਸੜਕ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਰਜ਼ਾਦਾ ਰੋਡ ਵਾਲੀ ਸਾਈਡ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਜ਼ਾਦਾ ਰੋਡ ਤੋਂ ਵਰਿਆਂ ਮੋੜ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਉਸਦਾ ਟਰੱਕ ਬਕਾਬੂ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਓਵਰਲੋਡ ਟਰੱਕ ਦੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਸੜਕ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਰਜ਼ਾਦਾ ਰੋਡ ਵਾਲੀ ਸਾਈਡ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਅਜਨਾਲਾ (ਸੁਖਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ) ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਕੌਮੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਦੱਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡ ਡੱਲਾ ਰਾਜਪੁਰ-ਸਾਹੋਵਾਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਜੱਗ ਸਿੰਘ, ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਤੇ ਗਾਇਕ ਗੁਰਪਾਲ ਗਿੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ 'ਚ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤੀ ਮਿੱਠੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਵਾਂ ਖਰੜਾ ਹੋਂਦ ਕਰਾਉਣ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀ ਮੱਗਾਂ ਔਮੱਸੌਸੌਪੀ ਦੀ ਕੌਮੀ ਗੱਰੰਟੀ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਰੜਾ ਵੱਲ ਕਰਾਉਣ ਆਦਿ ਮੱਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾ. ਅਜਨਾਲਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਕਤ ਮੱਗਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵਡੇਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਫੋਨੀ ਮਿਲ ਕੇ ਵੀ ਕਹਿਣ ਕਿ ਉਹ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ : ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ

ਪਾਰੀਵਾਲ, (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਸਬੰਧੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੇਸਿਮਾਲ ਮਿਲੀ ਪੱਥਰ ਹਾਲਸ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ 2100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਗਰੀਕਲਚਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਗਰੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਲਾਈਨਿੰਗ, ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਖਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਟੋਲਾਂ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਆਵੇਗਾ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੇਖਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਰਹਿਦ ਫੀਡਰ ਦੀ ਗੇਲਾਈਨਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸੇਮ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 671.478 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 89.61 ਕੋਰੋਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 15947 ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੇਲਾਈਨਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 950 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੀ ਗੇਲਾਈਨਿੰਗ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਸੇਖਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਦਿਆਂ ਖਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁਣ ਤੁਰੰਤ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਸੂਬੇ ਨੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 700 ਕੋਰੋਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਫੰਡਾਂ 909 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ/ਹੈਲਪਰਾਂ ਸੀ ਡੀ ਪੀ ਓ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ

ਮਸ਼ੀਨਾ (ਜਿੰਦਰ ਆਨੰਦ) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੱਚੇ 'ਤੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹਰੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ/ਹੈਲਪਰਾਂ ਨੇ ਸੀਡੀਪੀਓ ਮਸ਼ੀਨਾ ਦਫਤਰ ਬਾਰਡਰ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸੀਤਾ ਰਮਨ ਦੇ ਨਾਮ ਸੀਡੀਪੀਓ ਮਸ਼ੀਨਾ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਦਿਨ ਬਜਟ ਵਾਧਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਟਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਸਿਹਤ ਪੱਖੋਂ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬੱਚੇ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਅਮੀਨੀਆ, ਘੱਟ ਕੱਚ, ਘੱਟ ਵਜ਼ਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ

ਝਬਾਲ ਪੁਖਤਾ 'ਚ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ : ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਮਨ

ਝਬਾਲ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ) ਝਬਾਲ ਪੁਖਤਾ ਵਿਖੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਕਵਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਸਥਿਰਤਾ ਸਦਕਾ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਪਤੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਝਬਾਲ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਹੇਠ ਡੱਬਾ ਚਾਹ ਦੀ ਨੁੱਕਰ ਤੇ ਬਣੇ ਪੰਚੇ ਰਾਹੀਂ ਮੋਟਰ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਠੰਡੀ ਰੋੜ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਨਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਰੋਗੀ ਫ਼ਰੋਨ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੁਰੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਝਬਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚੋਰ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ੀਓ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖੁਦਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡੱਬਾ ਚਾਹ ਦੇ ਕਿਰਾਇਆ ਤੋਂ ਜਕੀ ਬੁਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਸਵਾਈ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੱਬ ਚੁੱਕੀ ਸਿੱਧੀ ਸਫ਼ਤ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪਠਾ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ ਪੁਸ਼ਟ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਸੋਨੀ, ਮੈਂਬਰ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਝਬਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਗੰਗਾ ਸੁਦ ਝਬਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ, ਮੈਂਬਰ ਰੁਥੀ, ਮੈਂਬਰ ਸੋਨੀ ਝਬਾਲ, ਸੋਨੀ ਜੱਟੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੱਟੂ ਝਬਾਲ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਝਬਾਲ, ਲੱਭੂ ਝਬਾਲ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਡੀ ਏ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪੱਛੜੀ

ਵੇਰਕਾ (ਰਾਣਾ) ਪੰਜਾਬ ਸੁਭਾਭਰੀ ਨੇ ਸਰਵਿਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ 1680 ਸੈਕਟਰ 22ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੁਥਾਣਾ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਾ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪੁਰੀ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਟਾਫ਼ ਸਕੱਤਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪੰਜਾਬ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੋਤੀ, ਸੂਬਾ ਵਰਗਿੰਦਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਗਣ, ਸੂਬਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਹਿਦੇਵ, ਗੁਮੇਲ ਸਿੰਘ ਮੇਲੜ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਮ ਕਾਮਰੂ, ਸੰਤੋਖਪਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁਗਨਾਲ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੋੜਵਾਣ ਮੁੱਖ ਸਬੰਧਕ ਸਕੱਤਰ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਥਵਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਡਰੀ, ਪੰਜ ਸਕੱਤਰ ਕੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋੱਖ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਕਲਾਸ ਫ਼ੋਰ ਗੋਰਮਿੰਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਘੋਠੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਰਣਜੀਤ ਸੀ ਮੁਖਤਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਫ਼ਿਲਾਲ ਹੁਗੇਲਾ, ਸੋਨੀਵ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ, ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਨਾਵਾਲ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਗਮੋਹਨ ਨੇੱਲੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਗੋਰਮਿੰਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਲਾ ਸਿੰਘ ਪੰਡੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਕੁਮਾਰ, ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਾ, ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਦਰਸ਼ੀ ਕਾਂਤ

ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਲਾਮਬੰਦੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ

ਪਾਰੀਵਾਲ, (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ) ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਜੇਠ ਖ਼ੁਸ਼ ਸਾਹਿਬ ਪਾਰੀਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਰੀਵਾਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਨਲਕ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਫ਼ਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਕੀ ਮੋਗਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਜੇਠ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਜਗਰੂਕ ਅਤੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਿਲਸਲਾ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਔਲ ਖ਼ੁਸ਼ ਸਾਹਿਬ ਜੇਠ ਦੇ ਪਿੰਡ ਫ਼ੀਨਾ ਹਰ ਵਾਲਾ ਤੇ ਗਿੱਲਮ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਗਰੂਕ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪਾਰੀਵਾਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਨਲਕ ਨੇ ਹੱਕੀ ਮੋਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਸਬੰਧੀ ਦੋ

ਪੁਲਸ ਨੇ ਨਗਰ ਕੌਲ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਕਾਦੀਆਂ (ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ) ਔਮੱਸੌਸੌਪੀ ਬਟਾਲਾ ਸੁਗੋਲ ਕਾਸਿਮ ਮੀਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਹੁਕਮਾਂ ਹੇਠ ਡੀਐੱਸਪੀ ਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਨਗਰ ਕੌਲ ਕਾਦੀਆਂ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਣਾ ਕਾਦੀਆਂ ਦੇ ਔਮੱਸੌਸੌਪੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮੱਜੂਦ ਰਹੇ। ਡੀਐੱਸਪੀ ਰਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਘਾਤਕ ਖਿਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੀ ਇਤਲਾਹ ਤੁਰੰਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ

ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਲੁਟੇਰੀਆਂ ਨੇ ਲੁੱਟ ਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅੰਜ਼ਮ

ਪੱਟੀ (ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਯੋਧਾ) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਪੱਟੀ ਲੁੱਟਾਂ, ਖੋਹਾਂ, ਚੰਗੀਆਂ, ਡਕੋਤੀਆਂ, ਕਤਲ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮਜ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਆਦਿ ਦਿੱਤੇ ਪੱਟੀ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮਾ ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੱਟੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਹਿਮ ਭਰ ਮਾਰਲ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਥਾਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿੱਥੀ ਕਾਰਜਗੁਰੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਕਿ ਚੋਰ ਜਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਸ਼ਰਮਾ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜਦ ਪੱਟੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਸਥਿਤ ਰਿਲਾਇੰਸ ਸਮਾਰਟ ਪੁਆਇੰਟ 'ਚ ਸਵੇਰੇ ਤਰੀਖ਼ 7.30 ਵਜੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਆਣਾਫ਼ਾੜੇ ਲੁਟੇਰੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੁੱਟ ਦੀ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੰਜਮ ਦਿੱਤਾ। ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਗਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਸਮਾਰਟ ਪੁਆਇੰਟ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵਾਰਦਾਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਸੁਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਥਾਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਰਟ ਪੁਆਇੰਟ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਦੀ ਫੁਟੇਜ ਨਾਲ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੱਟੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਥਾਸ਼ਨ ਗੁਰੀ ਨੀਂਦ 'ਚ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਹ ਕਦੇ ਜਾਗੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ

ਜ਼ੋਰਵਾਲ 'ਚ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਸੰਬੰਧੀ ਛੇ ਜਣਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਪਾਰੀਵਾਲ, (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ)-ਪਿੰਡ ਜ਼ੋਰਵਾਲ ਦੇ ਜੋੜ ਘਰ ਦੇ ਡੱਚ ਉੱਪਰ ਨੌੜਲੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੱਚੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਥਾਣਾ ਪਾਰੀਵਾਲ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਛੇ ਜਣਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਥਾਣਾ ਪਾਰੀਵਾਲ ਦੀ ਮੁਖੀ ਇਸਪੇਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਅਕਾਸ਼ ਮਸੀਹ ਪੁੱਤਰ ਅਜੀਦ ਮਸੀਹ ਵਾਸੀ ਜ਼ੋਰਵਾਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਉਹ (ਅਕਾਸ਼ ਮਸੀਹ) ਅਤੇ ਯੂਨਸ ਮਸੀਹ ਪੁੱਤਰ ਪਿਆਰਾ ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨਜਦੀਕ ਜੋੜ ਘਰ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਸੀ ਕਿ ਮੁਖਾਰਕ ਮਸੀਹ, ਜਸਪਾਲ ਮਸੀਹ, ਸੁਰਜੀਤ ਮਸੀਹ ਪੁੱਤਰਾਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਮਸੀਹ, ਗੋਲਡੀ ਪੁੱਤਰ ਜਸਪਾਲ ਮਸੀਹ, ਅਮਨਦੀਪ ਪਤਨੀ ਵਰਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਪਤਨੀ ਜਸਪਾਲ ਵਾਸੀਆਂ ਜ਼ੋਰਵਾਲ ਨੇ ਦਸਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਅਕਾਸ਼ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਯੂਨਸ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਕਾਸ਼ ਮਸੀਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜੋੜ ਘਰ ਦੀ ਡੱਚ ਉੱਪਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੋੜ ਘਰ ਦੀ ਡੱਚ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਹੱਸਿਦ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਦਸਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਜਖਮੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਏਐੱਸਆਈ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਕਾਸ਼ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਛਾਰਕ ਮਸੀਹ, ਜਸਪਾਲ ਮਸੀਹ, ਸੁਰਜੀਤ ਮਸੀਹ, ਗੋਲਡੀ, ਅਮਨਦੀਪ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਓਬਰਾਏ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ 55 ਸਾਲਾ ਯਸ਼ਪਾਲ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਸਰੀਰ ਦੁਬੀ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਦੁਬੀ ਦੇ ਉੱਘੇ ਕਾਰਬਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾ. ਐਸ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਡਾ. ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਦਫਾਰੀ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਯਸ਼ਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਯਸ਼ਪਾਲ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਸਰੀਰ ਭਾਰਤ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਬਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਦੀ ਦੇਖ ਭੇਖ 'ਚ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਯਸ਼ਪਾਲ ਦੀ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਘਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਿੱਤਰ ਸਰੀਰ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਡਾ. ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਪਹੁੰਚੀ ਯਸ਼ਪਾਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਗੀਤਾ ਰਾਣੀ, ਡਾ. ਰਾਜਪਾਲ, ਪੁੱਤਰ ਟੰਕੇਲ ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਵਿਨੋਦ ਨੇ ਡਾ. ਐੱਸ ਪੀ ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਏ ਦਾ ਇਸ ਅੱਧਿਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਰੈਡੀਮੇਡ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 2 ਚੋਰ ਕਾਬੂ

ਦੀਨਾਨਗਰ, (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ)-ਦੀਨਾਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰੈਡੀਮੇਡ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਤਾਲੇ ਤੋੜ ਕੇ ਚੋਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਲੱਗੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਚ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੀਨਾਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਚੋਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਦੋ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦੀਨਾਨਗਰ ਦੇ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਅਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੇ 2 ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਤਾਰਾਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਪਿੰਡ ਚੌਧਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋ ਬਾਕੀ ਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਾਵਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਦੇ 670ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੰਧਿਆ ਫੇਰੀਆਂ 27 ਤੱਕ

ਅਜਨਾਲਾ, (ਸੁਖਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਵਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ 670ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ 31 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਿਯਾਨਪੁਰ ਪਾਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸ਼੍ਰੀ 1008 ਮਹੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਨਾਲਾ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਵਲੋਂ 25 ਵੀਂ ਦੇ 27 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਸੰਧਿਆ ਫੇਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮੰਦਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੇ ਮਰਵਾਰਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਧਿਆ ਫੇਰੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ 22 ਦਿਨ ਤੱਕ ਅਜਨਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮੰਦਿਰ ਤੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ 7 ਵਜੇ ਚੱਲੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਤ 9.30 ਵਜੇ ਆਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਨਾਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਧਿਆ ਫੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਵਾ ਲਾਲ ਦਿਆਲ ਜੀ ਦਾ ਅਖ਼ੀਰਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੁਭਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਦੁਆਰਾ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਪੱਕਿਤ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਥਾਕ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸਤੀਬ ਅਰੰਭ, ਧਾਰਮਿਕ

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ 'ਚ ਕੌਮੀ ਜੂਵਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਪਾਰੀਵਾਲ, (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ) ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਰੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰ. ਫਿਰਕ ਕੇਸਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਔਮੱਸੌਸੌਪੀ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੋਬਿੰਦ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਰਮ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੇਖ ਭੇਖ ਹੇਠ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੂਵਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮੂਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 12 ਤੋਂ 19 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਜੂਵਾ ਹਫ਼ਤਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੂਵਾ ਦਿਵਸ ਵਿੱਚ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰ. ਫਿਰਕ ਕੇਸਰ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਗਰੀ ਲੱਗੀ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌ ਦੀ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ'

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਕੰਗਨਾ ਰਣੌ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਫ਼ਿਲਮ ਦੀ ਲੰਗੀਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਮੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਅੰਦਰ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਾਰ ਬਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰੋਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸਿਨੇਮਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਫਿਲਮ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਵੈਸ਼ਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਫਿਲਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਚਆਰ ਸਿਨੇਮਾ (ਸੂਰਜ ਚੰਦਾ ਤਾਰਾ), ਟਰੀਗਲੀ ਮਾ ਮਨ ਅਤੇ ਅਲਵਾ ਵਨ ਮਾਲ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਗਗਣਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਭਾਈ ਆਬਦੁਲ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਗਨਾ ਰਣੌ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਫ਼ਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕ

ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਲਾਉਦੀਨ ਖਾਂ (ਆਖਰੀ ਸਫ਼ੇ 'ਤੇ)

ਨਵਾਂ ਸਮਾਜ

ਐਤਵਾਰਤਾ

ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ

ਕਦੇ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ

ਅਸਾਨੂੰ ਤੈਰ ਕੇ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਵੀ

ਦਰਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ।

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 19 ਜਨਵਰੀ 2025

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਬੀਰੋਂਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਵਤ

ਅਨੁ. : ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ

ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਤਾਬ ਹੈ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼'। ਇਸ ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਗਿਆਨ-ਸੀਮਾਂਸ 'ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਰਤੀਕ ਮਿਲੇਗਾ।

ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀਵਾਦ ਬਾਰੇ 'ਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਲੇਖਕਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਬਹੁਤ ਤਿੱਖਾ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਦਲ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਅੰਜਨ ਤੋਂ 142 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, 1889 'ਚ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ। ਤਕਰੀਬਨ 100 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, 1988 ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਗੁੰਮ ਹੇਠੋਂ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਜਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਇਆ। ਡਾਕਟਰ ਧਰਮਵੀਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸ਼ਾਇਦ ਫ਼ਾਰਸੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਿਅਾਣਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਗੌੜ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। (ਪੰਨਾ-30)

ਡਾ. ਧਰਮਵੀਰ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਵਿਧਵਾ ਸੀ। (ਪੰਨਾ-17) ਉਹ ਜਾਤ ਪੱਖੀ ਕਾਯਸਥ ਸੀ। ਲੇਖਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਜਾਤ 'ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਦਰਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਠੌਰ' ਸੀ। (ਪੰਨਾ 16-17, 89) ਉਸ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। (ਪੰਨਾ-17) ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਮਨੁ ਸਮਿਤੀ ਸਾਡਨ ਦਿਵਸ 25 ਦਸੰਬਰ 1927 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 45 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 25 ਦਸੰਬਰ 1972 ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਹਿਯੋਗੀ ਗੰਗਾਧਰ ਨੀਲਕੰਠ ਸਹਸਰਬੁੱਧੇ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਾਡਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਅਛੂਤ ਨੇਤਾ ਪੀ ਐੱਨ. ਰਾਜਾਭੋਜ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਇਕ ਚਿਤਾ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਹਿਯੋਗੀ ਗੰਗਾਧਰ ਨੀਲਕੰਠ ਸਹਸਰਬੁੱਧੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾ-ਛੇ ਹੋਰ ਦਲਿਤ ਸਾਧੂਆਂ ਨੇ ਮਨੁ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਜ ਦੇ ਪੱਛਾਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇਕ ਮਾਤਰ ਤਸਵੀਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਕ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਭਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਮੇਤ ਦਲਿਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਗਾਥੀ ਤੋਂ ਮੋਹ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਮਨੁ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਾਡਨ ਦਾ ਖਿਆਲ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅਨੇਕ ਹਿੰਦੂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਿੱਤਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਸਮਿਤੀ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਪੰਡਿਤ ਆਖਾਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ A high caste Hindu women-1888 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ। ਤਾਰਾ ਬਾਈ ਸ਼ਿੰਦੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇਸਤਰੀ-ਪੁਸ਼ਤਕ ਤੁਲਨਾ' 1882 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ।

1885 ਵਿੱਚ ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਦੀ 'ਗੁਲਾਮਗਿਰੀ' ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ 'ਵਾਮ ਸਿੱਖਿਆ' 1872 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1869 ਵਿੱਚ 'ਮੀਰਾਤੁਲ ਉਰੂਸ' ਨਾਮ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

'ਵਾਮ ਸਿੱਖਿਆ' ਅਤੇ 'ਮੀਰਾਤੁਲ ਉਰੂਸ' ਨਾਵਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਮੀਰਾਤੁਲ ਉਰੂਸ' ਮੁਸਲਿਮ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ 'ਵਾਮ ਸਿੱਖਿਆ' ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1884 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਰੀਸ਼ਚਰ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ 'ਘਰਲੂ' ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 'ਬਾਲਾ ਬੰਧਿਨੀ' ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਸਵਾਰਥੀ ਧਰਮ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾੜ ਦਿਓ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇਸ ਧਰਮ ਦੀ (ਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਪੱਧਰ ਦੀ) ਹਦਾਇਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-112)।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਲੇਖਕਾ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾ, ਤਲਾਕ, ਬਾਲ ਵਿਆਹ, ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ, ਫਿਰੋਜ਼ ਹਿਸਾ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ, ਆਰਥਿਕ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਮਨੁ ਅਤੇ ਤੁਲਸੀਦਾਸ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਤਲਬੀ ਵਿਚਾਰ, ਕੱਪੜੇ, ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 'ਇਸਤਰੀ, ਨਾਰੀ, ਔਰਤ'। 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੇ ਅਰਥ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼। ਤੁਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਅਰਥਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਥ ਲਓ, ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਅਰਥਾਂ 'ਚ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਿੱਤਰੀਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਿੱਤਰੀਤਾ ਦਾ ਚੂਰਾ ਹੋਇਆ ਮਿਲੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਿੱਤਰੀਤਾ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ 'ਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਨੇਕ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨੁ ਸ਼ਮੀ ਪਿਆ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਮਸਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ 10 ਦੇਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਇਸਤਰੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗੁਣਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 'ਜਿਹੜੇ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਚਾਰਗੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਗੇਸ਼ਾ ਕੁੱਝ ਵਾਂਗ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਵਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ 10 ਵਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਤੁਰੰਤ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: ਚੋਰੀ, ਹਿੰਸਾ, ਵਿਭਚਾਰ, ਨਿੰਦਿਆ, ਮਾੜੇ ਸ਼ਬਦ, ਝੂਠ, ਕੱਠਾ, ਏਰਯਾ, ਹਉਮੈ ਅਤੇ ਧੰਪਾ।' (ਪੰਨਾ-5)

ਲੇਖਕਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦਾਂ ਵਾਂਗ, ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਵਿਚਾਰਗੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਲਈ ਪੰਜਵਾਂ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਪਤੀ ਵਰਤਾ ਧਰਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਅਨੇਕ ਬਦਲ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਚੇ ਗਏ ਵਿਧਿਅਨਾਂ-ਕਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਠੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਕ ਕੇ, ਮਿਟਾ ਕੇ, 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਵਾਰ 'ਚ ਇਕ ਵਿਧਵਾ ਇਸਤਰੀ ਸਭ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਦਾ ਭੋਜਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਬੇਗਾਰ ਕਰਵਾਉਣ, ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। (ਪੰਨਾ-6)

ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬੇਕਰਦੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ ਲੱਭਣੇ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਬੇਸ਼ਬਰੀ ਤੋਂ ਕੋਮ ਨਾ ਲਓ'। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕਿ 'ਇੱਕ ਮਾੜੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਵਾਲੇ ਦੇ ਜੀਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ।' (ਪੰਨਾ 74)

ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਇਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲੋਕ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਪੁਸ਼ਾਗੀ ਵੀ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੜਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਚੁਣੋ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦਾ ਭਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਠੋਸ ਅਨੁਭਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਨੁਭਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਉਹ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਰੀ ਸੱਤਾ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਗਵਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਅਨੁਸਾਰ 'ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਝੂਠ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਨੇ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੱਪਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।' ਲੇਖਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਚਾਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਰੋਖਾਇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ-ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਡਰ ਦੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਕੱਟ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-74)

ਲੇਖਕਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਡਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵਹਿਮ ਫੈਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਮਰਾਜ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਤੋਂ ਬਣਾ ਕੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਪਕਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-74) ਉਹ ਪਲਟੀਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੰਡਿਤ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਡਤ ਉਹੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਝੂਠੇ ਫੈਲੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੰਪਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਨੇ ਪਤੀਵਰਤਾ ਧਰਮ ਨੂੰ 'ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਧਰਮ' ਕਿਹਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-112) ਜਦੋਂ ਲੇਖਕ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਪਤੀਵਰਤਾ ਧਰਮ' ਦਰਅਸਲ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਹਿੰਦੂ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਧਰਮ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਿੱਤਰੀਤਾ ਗਿਆਨ ਸੀਮਾਂਸ ਦੇ ਮਨੁਸ਼ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤੀਵਰਤਾ ਧਰਮ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮ-ਸੁੱਖ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮਨੁੱਖੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਜੇ ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਰਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਮਰ ਜਾਂਦੀ। ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਮਝਣ ਤੋਂ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-ਪਤੀ ਦੇ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪਰਯਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲੈਣ। ਇੱਕ-ਦੋ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ, ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਇੱਛਾ ਰਹੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਪਤੀ ਮਰ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੀ ਵਿਆਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲਵੇ। (ਪੰਨਾ-78)

ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਲੀਲ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿਸੇ ਮਾੜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੱਥੇ ਵਾਂਗ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਬਾਲੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮਾਹਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-78) ਜੇ ਕੁਦਰਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਕਦੇ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣੇ ਹੀ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਮਾਹਵਾਰੀ ਚੱਕਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ।

ਸਫ਼ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਨੂੰ ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਮਾ ਹੈ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੀਮੰਤਨੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਨੁ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁ ਦਾ ਸਵਾਰਥ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-76) ਮਨੁ ਨੇ ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਸ਼ਲੋਕ 154 ਅਤੇ 156 ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸ਼ਲੋਕ 154 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਵਾਂਗ ਘਟੀਆ, ਬਦਚਲਨ, ਬਦਤਮੀਜ਼, ਮੁਰਖ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਧੰਧੇਬਾਜ਼ ਪਤੀ ਦੀ ਵੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਲੇਖਕਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੁ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੋਈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਰਦ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਵੱਢਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਔਰਤ ਦੇਵਤੇ ਵਾਂਗ ਲਾਲੀ ਕਿਉਂ ਕਰੇਗੀ? (ਪੰਨਾ-76) ਪਰ ਲੇਖਕਾ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭੇਡੋ ਤੋਂ ਭੇਡੋ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। (ਪੰਨਾ-76)

ਇਹ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101) ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101) ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101)

ਇਹ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101) ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101)

ਇਹ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101) ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101)

ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਵੱਢਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਔਰਤ ਦੇਵਤੇ ਵਾਂਗ ਲਾਲੀ ਕਿਉਂ ਕਰੇਗੀ? (ਪੰਨਾ-76) ਪਰ ਲੇਖਕਾ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭੇਡੋ ਤੋਂ ਭੇਡੋ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। (ਪੰਨਾ-76)

ਇਹ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਪੁਜਾਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101)

ਦੋਖੇ, ਮੀਰਾਬਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਅੱਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੀ ਹਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-100)

ਕਾਲੀਦਾਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਦਯੋਤਮਾ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਅੱਲਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਜ ਤੱਕ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੀਲਾਵਤੀ, ਦਮਯੰਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕ੍ਰਤਲਾ ਦੇ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਔਲੰਬਾਬੈਥ ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਔਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-100)

ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਸਮਝੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਵੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕੋ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹੇ ਇਸਤਰੀ! ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਸਵਰਗ ਨਾਮ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਗੇ? ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ-ਮਾੜੇ ਦੁੱਖ ਆਪਣੀ ਹੀ ਭੇਡਾਂ ਕੋਲੋਂ ਹੋਣੇ ਹਨ।

ਤੀਸਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਹੀ ਪਾਂਡੋ-ਪਰਿਹਿਤ ਮਿਲਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਫਿਰ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਿਉਣ ਦੇਣਗੇ? ਇਸ ਲਈ ਸਵਰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਾ ਸੋਚੋ। ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ।

'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਿੱਤਰੀਤਾ ਦੀ ਸੈਕਸੂਅਲ ਪਾਲੀਟਿਕਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਏ। ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੈਕਸੂਅਲ ਅਤੇ ਸੈਕਸੂਅਲ ਡਿਜਾਇਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹਨ।

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਡਲਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲੇਖਕਾ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ 'ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾੜੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਧਰਮ (ਪਤੀਵਰਤਾ ਧਰਮ) ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-112)

ਲੇਖਕਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸੂਅਲਿਟੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਡਬਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣ, ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਟਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਸਾਡਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਨੁਸਮਿਤੀ ਸਾਡਨ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾ ਵੱਲੋਂ 1882 ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ 45 ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1927 ਵਿੱਚ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਲੇਖਕਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸੂਅਲਿਟੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਡਬਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਸਮਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੇਖਿਕਾ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਤੀ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਔਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਵੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਦੂਜੇ ਮਰਦ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂਗੀ। ਫਿਰ ਜਿਹੜੇ ਸਦਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਟਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਦਮੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਰਦੇ। (ਪੰਨਾ-113) ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਰਬੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਭਚਾਰ।

ਬੇ-ਅੱਲਾਦ ਆਓ, ਦੇਖੀਏ ਕਿ 'ਸੀਮੰਤਨੀ ਉਪਦੇਸ਼' ਦੀ ਲੇਖਕਾ ਨੇ ਬੇ-ਅੱਲਾਦ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ ਕਿ-ਹੈ। ਬੇ-ਅੱਲਾਦ ਔਰਤਾਂ, ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਹਨ।

ਹੈ। ਬੇ-ਅੱਲਾਦ ਹਿੰਦੂ, ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਔਲਾਦ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰੋਗੀਆਂ? ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਦਵਿਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਏਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੇ-ਅੱਲਾਦ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ-101)

ਵੈਸੇ ਵੀ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਰਲੋਕ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਸੁਣੋ ਕਿ ਪਰਲੋਕ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀ

ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ...

ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲਈ ਹਰ ਵੱਡੀ ਧਿਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾ ਕਰੇ ਕੋਈ ਰਾਜ ਸ਼ਾਨਤੀ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ ਤੇ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਸੁਭਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਦਿੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇਹੋ ਨਿਵੇਕਲਾ ਰੰਗ ਹੈ ਕਿ 'ਬਿਥਾ ਚਨਾ' ਏਥੇ 'ਬਾਜ਼ ਘਨਾ' ਦਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਸੱਚਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਦਾ ਦਿੱਸ ਪਵੇ ਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਸੇ ਇਹ ਚੋਣ ਅੰਧ-ਪੱਖੀ ਦਰਜੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਮਿੱਠੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ' ਦੀ ਚੋਣ ਮੰਨ ਕੇ ਲੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਛੋਟਾ ਦੇਣ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਹਰ ਛੋਟੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕ ਏਥੇ ਰੋਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਵਸੋਬਾ ਕਰ ਕੇ ਏਥੋਂ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਿਦਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕਾਰਨ ਏਥੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਏ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਖੱਚੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਰਾਜ ਦੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਸ ਰਾਜ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਮਾਸ਼ਤ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ ਤੇ ਏਥੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਰੀਬ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹੋਣ, ਸਾਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਛੋਟਾ ਵਾਲਾ ਚੋਗਾ ਖਿਲਾਫਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਇਹ ਚੋਗਾ ਚੁਗਣ ਰੁੱਝ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੰਡਾਲ ਗੁੱਜਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਵਕਤ ਸਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸੋਚ ਜਾਂ ਕੱਚ ਸੋਚਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਡਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਏਥੇ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਾ ਛੱਡਦੀ ਅਗਲੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ੋਸ਼ੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੀ ਓਸੇ ਵਾਂਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਹਿੱਟ ਔਫ਼ ਡੈੱਡ' ਦਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹਾਦਸਾ ਕਰ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹੋ ਮੁਹਾਵਰਾ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲੀਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹਾਦਸਾ ਕਰ ਕੇ ਅਗਲੇ ਹਾਦਸੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਦਾਨ ਵੱਲ ਭੱਜ ਜਾਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਭ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਏਥੋਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕੀ ਸੌ ਰੁਪਏ ਗਰਾਂਟ ਭੇਜਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਓਸੇ ਸ਼ਾਮ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਉੱਤੇ ਦੁਹਾਈ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਦੇਖ ਲੈਣ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਫਿਰ ਮੁੜ ਦੀਆਂ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੱਡਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲੱਭੀਓ ਪੈਸੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੀ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ ਤਾਂ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕੀ ਸੌ ਨਹੀਂ, ਪੰਜੀ ਸੌ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਲੰਡਰ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸ਼ਾਮ ਭਾਜਪਾ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ ਦੀਆਂ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੱਡਣ ਵਾਲੇ ਕਹਿ ਕੇ ਭੰਡਣ ਦੀ ਲਾਈਨ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੀਡੀਏ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਜਪਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਅੱਖ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਦਾ

ਮੁਢਾਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਬਰ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਭੰਡੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਥਬਾਰ ਨੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਦਿਨ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੰਘ ਸਕੇ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ 'ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ' ਜਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ,

ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ

ਜਿਸ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕੀ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਂਗ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦਾ ਸਿਲੰਡਰ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਹੋਰੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਲੰਡਰ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਦਿਨ ਮੁੜ ਦੀਆਂ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੱਡਣ ਲਈ ਭੰਡਦੇ ਹੋ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਰੁੱਝ ਗਏ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਵੀ ਹਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਨਾਲ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਵੱਧ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੱਡਣ ਜਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਕਲ ਡੁੱਬਿਆ ਹੈ।

ਏਥੇ ਆਣ ਕੇ ਜ਼ਰਾ ਉਹ ਦਿਨ ਯਾਦ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਖਿਲਾਫ਼ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਓਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਖਤੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਜੇਹੜੇ ਭਗਤਾਂ ਤੇ ਵਸੀਆਂ ਦੇ ਰੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਝੁਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਇਸ ਲਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗੋਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਖਿਝ ਚੜ੍ਹਦੀ ਸੀ, ਗੋਰੀ ਚਮੜੀ ਵਾਲੇ ਕਈ ਗੋਰੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਧ-ਵੱਧ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜ-ਰਜਵਾਦੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੋਏ ਸ਼ੈਲਦਾਰ ਆਦਿ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ, ਸਾਰੀ ਖੂਨ-ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਕਮਾਈ

ਆਪਣੇ ਲੱਠਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਕੇ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹਵੇਲੀਆਂ ਤੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਲੈ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਣਖ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਕੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚਿਆ ਤੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਲੜਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡਿਆਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਮਾਲ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਲੋਘਾ ਦੇ ਵਕਤ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੱਡੇ ਟੇਕ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਜਾਂ ਛਾਟਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਖਾਣੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਅਜੇ ਬੱਚੇ ਸਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗਾਣੇ ਬੜੀ ਉਚੇਚ ਨਾਲ ਸਿਖਾਏ ਅਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਉਣ ਲਈ ਖੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਗਾਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ਼ਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ 'ਜਨ ਗਣ ਮਨ' ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਗ਼ਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, 'ਹੋ ਪਿਆਰੀ ਭਾਰਤ ਮਾਂ, ਤੇਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਂਦੇ ਹਾਂ', ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ', ਇਹ ਗੀਤ ਤੇਰਾ ਸਿੱਖ ਚੰਨ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਗੀਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਬਣੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਬਾਰੇ 'ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਈ ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਨਦੀ' ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਤੀਸਰਾ ਗੀਤ ਸੀ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ, ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਉਸ ਗੀਤ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਖੋਖੇ ਖੱਚੇ ਅਤੇ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਫਸਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਣੇ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਨਾਂ ਦੀ ਭਾਰ ਖੱਚਦੇ ਹੋਏ ਸਾਂ, ਪਰ ਅੱਜ ਖੋਖੇ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਜੋਗਾ ਅੱਜ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਨੇ ਉਹ ਗੀਤ ਸਾਡੀ ਪਿੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੀ ਪਿੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਟੁੱਬਣ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਦਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜਾਂ ਝੋਲੀ ਔਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸੋਚਿਆ ਕਰਨ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਣਾ ਹੁੰਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁੜ ਦੀਆਂ ਰਿਉੜੀਆਂ

ਚੱਥਣ ਅਤੇ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਗੱਠਾ ਹੋਰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਗਲੀ ਚੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਅੱਸੀਆਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਚਮਕਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੀਡਰ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਸਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਗੇ ਪੱਥ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੱਥ ਜਾਂ ਝੋਲੀਆਂ ਅੱਡ ਕੇ ਖੜੇ ਮੰਗਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਵਾਲੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟ ਜਾਂ ਅਖੌਤੀ 'ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ' ਜਦੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਜਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਪੁਰਚ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਓਨਾ ਵੱਧ ਭਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਖਰੀਦਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ 'ਮਿੱਠੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ' ਆਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿੰਦਾ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਜਾਂ ਬੜ੍ਹਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਝਲਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪਰਗਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟਾਂ ਦਾ ਛੱਟਾ ਦੇਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਅਸਰ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੈ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਇਹ ਕੁਝ ਓਥੇ ਜਾਣ ਲੱਗਣ ਵਗਰਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲਾਇਆਂ ਅਤੇ ਖਾਣ ਜੋਗੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਗੂ ਅੰਜਕੁਲੂ ਲੱਭਣਾ ਕਿਸੇ ਗਧੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਸਿੱਧੇ ਲੱਭਣ ਵਗਰਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲਾਇਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖਾਂ ਕੱਟਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਅਣਖ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੀ ਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜੋ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਵਿਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਓਟੋ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਗਾਣਾ ਆਉਣਾ ਹੈ: 'ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ, ਜਦ ਭਾਰਤ ਭੁੱਖਾ ਰਹਿ ਕੇ, ਹਾਏ ਠੰਢੇ ਹੜਿਕੇ ਲੈ ਕੇ ਪਿਆ ਵਕਤ ਟਪਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰ।' ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਪੁਸਤਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ

ਫਤਵਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ

(ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਅਜੀ ਤਨਵੀਰ

ਸਫ਼ : 84, ਮੁੱਲ : 150 ਰੁਪਏ

ਚੋਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਦੋਵਨੀਤ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਤੇਰਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ? ਦੋਵਨੀਤ ਕਹਿਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਛੇਲਿਆਂ ਦਾ ਟਾਂਗਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੋਈ ਦਮ-ਖਮ ਵਾਲੀ ਟਾਟ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੁੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਬੋਧੋਂ ਉਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਏਨਾ ਉਦਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕਵਿਤਾ/ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਣਾ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹੀ ਸੁਆਲ ਦਰਖੋਸ਼ ਹੈ।

ਘੇਰਕਾ ਅਨੁਸਾਰ 'ਖਿੜ ਦੀ ਕਵਿਤਾ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਗਈ ਹੈ। ਖਿੜ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਲ ਗਿਣਵੇਂ ਸ਼ਾਇਰ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਆਸੀ, ਸੰਵੇਦੀ ਅਤੇ ਖਿੜ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇਵਾਂ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਟੋਪ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨੀ ਨੇ ਸਿਰਜਣਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾਊਪਰ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਅਜੀ ਤਨਵੀਰ ਦਾ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਂਅ ਫਤਵਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਜਨਮ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਸੰਬੰਧਤ ਕੁਮਕਾਰਨ ਨੂੰ ਹੈ, ਗੱਲ ਆਪਣੀ ਮਿੱਤੀ ਦੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਲਾਹ/ਸੰਕੇਤ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਲੁਕਾਈ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕੀ ਮਨ ਦੀ ਖੜੋਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ

ਅਜੀ ਤਨਵੀਰ

ਫ਼ੋਟੋ ਗਰਠਾ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਨੂੰ ਆਖਿਆ: ਮੈਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੁਆਲੇ ਪਸਰੀ ਸਿਰਜਣ ਦੀ-ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਘਾੜਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੋਲ : ਏਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਉਘੜਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਚੁੱਪ ਦੇ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੀ ਗਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੀਮਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਜਕ ਉਸ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਕੇ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਜਕ (ਖਾਸਕਰ ਕਵੀ) ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਇਓਲੋਜੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਨੇ ਸਿਰਜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਦੇ ਵੀ ਹਾਰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੜਨਾ ਰਹੇ ਲੜਦੇ ਡਰ ਨਾ ਰੁੱਖ ਹਨੇਰੀ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਹਿੱਕ ਤਾਣ ਕੇ ਖੜਦੇ ਇਸ ਪੁਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮੁੱਚੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਵਿ-ਮੈਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੈ। ਉਹ

ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਈ ਨਾਬਰੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਦਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਰ ਮੈਂ ਉਸ ਫਿਕਰ 'ਚ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਪਰ ਮੇਰੀ ਜਿੱਦ-ਜਹਿਦ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਲੰਮੀ ਬਹਿਸ ਛੱਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੀ ਤਨਵੀਰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਮਝਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਇਰੀ ਅੰਦਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਿੱਥੋਲਕ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਜ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਥਾਂ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚੋਂ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਸੀ।

ਅਜੀ ਤਨਵੀਰ ਕੁਝ ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਉਸ ਦੱਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਰਜ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ 'ਆਧੁਨਿਕਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਦਿਆਂ ਹੀ 'ਪਰੰਪਰਾ' ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੜ੍ਹਤ ਨੂੰ 'ਪਰੰਪਰਾ' ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਪੁਰਾਣੇ' ਅਤੇ 'ਨਵੇਂ' ਵਜੋਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ। 'ਪੁਰਾਣੇ' ਤੇ 'ਨਵੇਂ'

ਵਜੋਂ ਸਿਰਜੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਸਿਰਜ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਆਲ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਆਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਰੰਪਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾ ਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੁਆਲ ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਦਾ ਹੈ, ਤੰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ/ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ/ਪੁਨਰ ਸਿਰਜਣ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉਸ ਪਿੱਤੇ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਿਭਾਅ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਸ਼ਟ ਵਿੱਚ 'ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਜੰਗ' ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ 'ਪਰੰਪਰਾ' ਨੂੰ ਸਮਝਣ/ਸਮਝਾਉਣ/ਵਿਖਿਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਤਨਵੀਰ ਜਿਸ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਜੰਗ ਦੀ ਗੱਲ ਛੋਟਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਥੋਲਕਤਾ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਜਿਸ

ਵਿਚ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਤੱਕਣੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਠਕ ਲਈ ਬਹੁਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੁਇਆ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਰਬਲਾ, ਸਰਹੋਦ ਅਤੇ ਚਮਕੋਰ ਤੇ ਚਮਕੋਰ ਦੇ ਕੀ ਅਰਥ ਮੌਕਿਓ ਦੱਸਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਤਮ ਕੋਈ ਜਹਿਆ ਨਹੀਂ। ਸਾਡਾ ਮਨੋਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਹ 'ਚਾਅ' ਹੈ, 'ਸਿੱਤਮ' ਨਹੀਂ। ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਿਅਰ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੱਕੇ ਫੋਲ ਕੇ ਵੇਖੀ/ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆ ਕਿੰਨੇ ਸਿੱਤਮ ਹੋਸ਼ ਕੇ ਜਰੋ ਹੋਏ, ਪਰ ਉਹ ਸੁੱਚੇ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਪੁਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਿਅਰ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ--

ਇਹ ਸੁੱਚੇ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਆਸ ਨਾ ਰੱਖੀ ਕਿ ਏਸ ਦੇ ਅਠਿਕਾਰ ਦੀ ਤਾਂ ਹੈ ਗੈਰਤ ਮਰੀ ਹੋਈ ਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਭਰ ਦੇਵੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਇਹ ਮਿਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਰਹੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਉਸ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਟੱਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੱਤਾ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਵਚਨ ਸਿਰਜ ਕੇ ਧਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਂਦੀ

ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਬਾਰੀਕ ਕੋਣ ਤੋਂ ਉਹ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੈ। ਇਸ ਖਰਤਨਾਕ ਦੌਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੰਪਰਕ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਿਅਰ ਹੈ ਕਿ-ਵੇਖੀ ਸਾਡੇ ਨਕਸ਼ ਲਹੂ ਦੇ ਲਿਸ਼ਕਣਗੇ/ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਦ ਸਾਡਾ ਲਿਖਿਆ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ/ਕਮੇ ਕਿਰਤੀ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਜਦ ਖੋਰਨਗੇ/ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੰਗ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸਮੁੱਚਿਆ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਮਨ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਤਾ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਪਾ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਹੱਸਿਆ ਹੈ। ਸਮਕਾਲੀ ਨਾਬਰੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵੇਖਦਾ ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਨੇਕਾ ਮੋਜਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਅੱਜ ਮਿਲਿਆ ਹੈ/ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅੰਗੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਚੋਅ ਨੇ ਕਿੱਦਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ।

ਉਸ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਣ ਮੁਹੱਬਤ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਅਰ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸਾਰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਇੱਕੋ ਸ਼ਿਅਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੁੱਚੇ ਦਾ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਉਸਾਰਦਾ ਹੈ। ਸੁੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਿਰਜਣਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਦਾ ਸੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਉਸ ਦੇ ਜੋਗ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਦਾ ਸਿਖਰ ਹੈ। ਸੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਜਾਣਾ ਇਹ ਪੂਰਨ ਦੇ ਜੋਗ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਉਸਾਰਨ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਜੋਗ ਦੇ ਅਰਥ ਵਸੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਿਅਰ ਦੇ ਮੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਵਜੋਂ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਿਅਰ ਤੇ- ਮਹਿਲ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਸੱਚਦੀ ਖੇਡੇ ਪੂਰਨ ਤੂੰ ਸੁੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪਿਲਾਇਆ ਘੋਲ ਕੇ।

ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਵਸੀਰ ਅਰਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕੀ ਦਾ ਸੰਬੋਧ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਿਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਉਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੋਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਝ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਕੋਣ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ 'ਮਹਿਕ ਬਣ ਕੇ ਘੁਲ ਗਿਆ ਸਾਹਾਂ' 'ਚ ਮੇਰੇ ਦਿਲਬਰ' ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ 'ਮੱਰਿਆਂ ਸਾਹਾਂ' ਨੂੰ ਚੈਦਨ ਵਾਂਗ ਮਹਿਣ ਲਾ ਗਿਆ ਵਰਗੇ ਸ਼ਿਅਰ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਰੰਗ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉਲੂਭੇ ਵਜੋਂ ਖਣ ਵਿੱਚ ਜੂਝਣ ਲਈ ਠਿਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਸਲਨ-ਉਦੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਜਾਵਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੁੱਛਦਾ ਮੇਨੂੰ/ਅਗਰ ਹੈ ਜੁਗਨੁੰਦਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਨੇਰਾ ਕਿਉਂ ਦਿਖੀ ਜਾਵੇ'। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਸਮਕਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਾਠਕ ਦੀ ਸਮਝ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਸੰਪਰਕ-62804-77383

ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਚਿਹਰਾ-ਮੋਹਰਾ

ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ

ਸਫ਼ : 134, ਮੁੱਲ : 150

5ਆਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ

ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਤਿ-ਭਿਆਨਕ ਵਰਤਾਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ, ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਕੀਤੀ। ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਨੂੰ ਚਾਰੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਸਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਸਿਰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਚਿੰਤਕ, ਇਸ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਮੁੜ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਦਿ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਭੂ ਚਿੰਤਕ ਹਰਵਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤ ਪੁਸਤਕ 'ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਚਿਹਰਾ-ਮੋਹਰਾ' ਇਸੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਸਪਾਰਨੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਦਮਨਕਾਰੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਭਿਆਨਕ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਪੱਧਰੀ ਸਮਝ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਸੋ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੋਖਰ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਿਆਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪੁਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਲੇਖਕ ਇਹ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਜਨ-ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਵਿੱਚ

ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਰੁਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਲੇ ਸਵਾਲ ਫਿਰ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨ-ਮੁਖੀ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਨੇਤਾ ਦੇ ਮਗਰ ਕਿਉਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੇ ਹੱਥੋਠੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਨ-ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਦਿ।

ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ 'ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀ/ਹੱਟੀਦਾਰ ਫਿਰਨਾ, ਲੁੱਪਣ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਲੁੱਪਣ ਪੁੱਲੇਤਾਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਹੀ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀ/ਹੱਟੀਦਾਰ ਜਮਾਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਦਮਨਕਾਰੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਭਿਆਨਕ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਪੱਧਰੀ ਸਮਝ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਸੋ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੋਖਰ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਿਆਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਜਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਬੇਬੰਦ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਜਮਾਤਾਂ ਅੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦ ਤਾਕਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ ਹੋ ਸਕਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਹੱਟੀਦਾਰ ਜਮਾਤਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ

ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸਦੀਵੀ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਖੱਠ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਰਮਨੀ ਅੰਦਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਕੜਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਟੇਟ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੰਸਕ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਣ।

ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਸਮਾਜਿਕ ਦਾ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ-ਖਿਆਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਚੇ ਸਥਿਤੀ ਤੱਕ ਤੋੜ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦਬਾ ਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਟਲੀ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਸੱਤਾ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ? ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਇਹ ਜਾਣਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਐਡਾ ਵੱਡਾ ਘਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੀ ਅੱਗੋਂ ਲਈ ਸੋਧਵੇਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਭਾਣਾ ਫਿਰ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੁਸ਼ਟ ਲੇਖਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਨਾਜ਼ੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜੇਤੂ ਰੱਖ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁਕ ਸਕਿਆ? ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਜਿਹਾ

● ਬਾਕੀ ਆਖਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ 'ਤੇ

ਸੱਜਰਾ ਸਾਹਿਤ

ਅਮਾਨਤ

(ਮੌਲਿਕ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ

ਸਫ਼ : 78, ਮੁੱਲ : 150 ਰੁਪਏ

ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ ਇੱਕ ਸੁਹਿਰਦ ਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਲੇਖਕ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੀੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਮੁੱਖ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਡੇ

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਲਮ ਹਨੇਰੀਆ ਕੁੰਦਰਾ 'ਚ ਲੁਕਾਏ ਹੋਏ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਚਾਨਣ ਹਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

-ਕਵਰ ਪੇਜ ਤੋਂ ਮੁੱਖਤ ਕੁਰਾਕ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਕੁੱਝ 'ਚ ਛੁਟੀਆਂ ਔਰਤਾਂ

(ਕਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਹਰਗੋਵਿੰਦ ਚਾਵਲਾ

ਅਨੁ. ਮੱਖਣ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਰਜੀ

ਸਫ਼ : 115, ਮੁੱਲ : 150 ਰੁਪਏ

ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਸਿਰਜਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹਿੰਦੀ ਕਵੀ ਤੇ ਕਥਾਕਾਰ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਗੋਵਿੰਦ ਚਾਵਲਾ ਕੋਲ ਸਥਾਨਕ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ, ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗਹਿਰੀ ਨਜ਼ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾ ਚਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ। ਸਰਲ, ਸੁਬੋਧ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਉਸ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਲੰਕਾਰਕ ਸ਼ਿਗਰ ਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਨੀ ਸੂਰ ਵਾਲੇ ਰਾਜਸੀ ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੋਂ ਵੀ। ਉਸ ਦੀ ਕਾਵਿ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜ਼ੋਰਾ/ਲਿਬਾਸ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਉਸ ਦੀ ਲਈ ਗੁਆਚ ਗਏ ਤੇ ਹੱਥੋਂ ਕਿਰ ਹੋਏ, ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਸਜੀਵ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਦਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਉਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆਂਦਾਰੀ ਦੀ ਪੂਝ ਲਾਹੁਣ, ਪੁੱਜੀ ਦੀ ਮਾਰ ਕਰਨ ਠੰਢੇ ਯਥ ਹੋ ਰਹੇ ਗਿੱਝੀਆਂ ਦੀ ਬਰਛ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾਉਣ, ਇਕੱਲੇ ਤੇ ਵਿਯੋਗ ਦੇ ਇਸ ਸੰਤਾਪ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹ ਹੋਈ ਸਨਾਤਨੀ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਪੰਚਮ, ਵਰਜਣਾ ਮੁਖੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਦਾਨਕਾਰੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯੁੱਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਯੁਧ 'ਚ ਕਵਿਤਾ ਅਜੇ ਹਾਰੀ ਨਹੀਂ'।

-ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਜਾ

ਜੇ ਬੰਦਾ ਬੰਦਾ ਬਣ ਜਾਏ

(ਲੇਖ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂਰ

ਸਫ਼ : 122, ਮੁੱਲ : 295 ਰੁਪਏ

ਕੇ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲਗਭਗ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਮੋਈ ਬੋਠੀ ਹੈ। ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਮੂਲਕ ਅਸ਼, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰਣ, ਵਿਅੰਗ, ਗਿਆਨ ਵਧਕ ਲੇਖਕ ਆਦਿ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਨੂਰ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਰੋਚਕ ਭਰਪੂਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਠਕ ਲਈ ਅਕਾਉ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਗਿਆਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਇੱਕ ਸਫਲ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

-ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਕੁਲਰੀਆ

ਹਾਲ ਉਥਾਈ ਕਹੀਏ

ਜਗਜੀਤ ਨੌਬਿਹਰੀ

ਸਫ਼ : 126, ਮੁੱਲ : 250 ਰੁਪਏ

ਚੋਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਜਗਜੀਤ ਕਿਤਾਬੀ ਕਵੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੀਤਾਂ, ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਅਤੇ ਨਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪਰਾਗਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਤਮਕ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਾਂਗ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਰੋਗ ਜਾਂ ਦੁਹਨ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਜ ਚਿੰਤਨ ਵਾਲੀ ਹੈ।

-ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਫ਼ਰ

ਸੁਲਘਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਪਰਵਾਰ

(ਵਾਰਤਕ)

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਗਲੀ

ਪੰਨੇ : 106, ਮੁੱਲ : 200 ਰੁਪਏ

5ਆਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ

ਹਥਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸੁਲਘਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ' ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਗਲੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰੀ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਲਈ ਲਿਖੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ, ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼, ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਆਰਥਕ ਮੌਦਾਵੇਂ ਕਾਰਨ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡਿਗਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਸੂਖ ਆਦਿ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਘੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰਕੇ

ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਨੂੰ ਅ

